

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Magdaleny Falkowskiej

„Granice swobody zawierania umów w sprawie zamówień publicznych”

przygotowanej pod kierunkiem naukowym
dr hab. Marii Boratyńskiej, prof. UW

Rozprawa poświęcona jest problematyce granic swobody zawierania umów w sprawie zamówień publicznych oraz granic swobody kształtowanie ich treści.

Główne obszary badawcze wyznaczone zostały przez granice swobody umów wskazane w art. 353¹ KC tj. sprzeczność jej treści lub celu z właściwością (naturą) stosunku, ustawą lub zasadami współżycia społecznego. Rozprawa obejmuje zagadnienia związane z określaniem sposobu poszukiwania granic swobody zawierania umów i kształtowania ich treści w prawie zamówień publicznych oraz wyznaczenia niektórych z nich. Główna teza rozprawy doktorskiej odnosi się do poszukiwania i klasyfikowania granic swobody umów charakteryzujących grupę umów funkcjonujących pod wspólnym pojęciem umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Realizacja tak postawionych celów nastąpiła przy zastosowaniu trzech metod badawczych: dogmatycznej, empirycznej i historycznej.

Rozprawa składa się ze wstępu, ośmiu rozdziałów oraz zakończenia i wniosków końcowych. Rozdział I obejmuje zagadnienia dotyczące charakterystyki umowy w sprawie zamówienia publicznego jako umowy cywilnoprawnej z pierwiastkiem publicznoprawnym. Jego celem było właściwe umiejscowienie umowy w sprawie zamówienia publicznego w systemie prawnym i udzielenie odpowiedzi na pytanie o charakter umowy w sprawie zamówienia publicznego, w ujęciu gałęziowym. Rozdział II rozprawy został poświęcony analizie znaczenia pojęcia „zamówienie publiczne” w celu umiejscowienia umowy w sprawie zamówienia w systemie prawnym. Rozważania obejmują poszczególne elementy definicji oraz kwestie związane z charakterem umowy w celu ustalenia, czy można ją uznać za umowę nazwaną. Rozdział III obejmuje analizę znaczenia samej zasady swobody umów dla systemu prawa cywilnego i prawa zamówień publicznych. W Rozdziale IV zarysowano pokrótce koncepcję granic swobody umów po to by w kolejnych Rozdziałach poszukiwać i wyznaczać jej zakres. Dlatego właściwa już analiza granic swobody umów przeprowadzona została z

poszanowaniem kodeksowego podziału na granice ustawowe (Rozdział V), wyznaczone zasadami współżycia społecznego (Rozdział VI) oraz naturą stosunku prawnego (Rozdział VII). Poszukiwanie ustawowych granic swobody umów podzielono na trzy obszary obejmujące dwa etapy procesu zakupowego: przygotowanie postępowania i jego przeprowadzenie oraz dodatkowo ograniczenia w zakresie kształtowania treści umowy przez zamawiającego. W zakresie granic wyznaczonych zasadami współżycia społecznego omówione zostały najciekawsze, wśród nich zasady prawa zamówień publicznych oraz uzasadnione potrzeby zamawiającego. Poszukiwanie natury umowy w sprawie zamówienia publicznego jest ściśle związane z pierwiastkiem publicznoprawnym, stąd też rozważania koncentrowały się na publicznoprawnym celu zakupu, wolności gospodarczej, zasadzie efektywności ekonomicznej. Dopełnieniem tych rozważań były poszukiwania faktycznych granic swobody umów, które zostały zaprezentowane w Rozdziale VIII.

Ostatnia część rozprawy poświęcona została podsumowaniu i wnioskom; przynosi odpowiedź na pytanie o zakres i znaczenie granic swobody kontraktowania przy zawieraniu umów w sprawie zamówienia publicznego oraz próbę ich oceny. Umowa w sprawie zamówienia publicznego stanowi stosunek zobowiązaniowy o szczególnym charakterze, którego cechy wyznacza nie tylko sama szczególna definicja, ale cały system ograniczeń w kontraktowaniu, czyniąc ją coraz bardziej różną od innych umów w obrocie cywilnoprawnym.